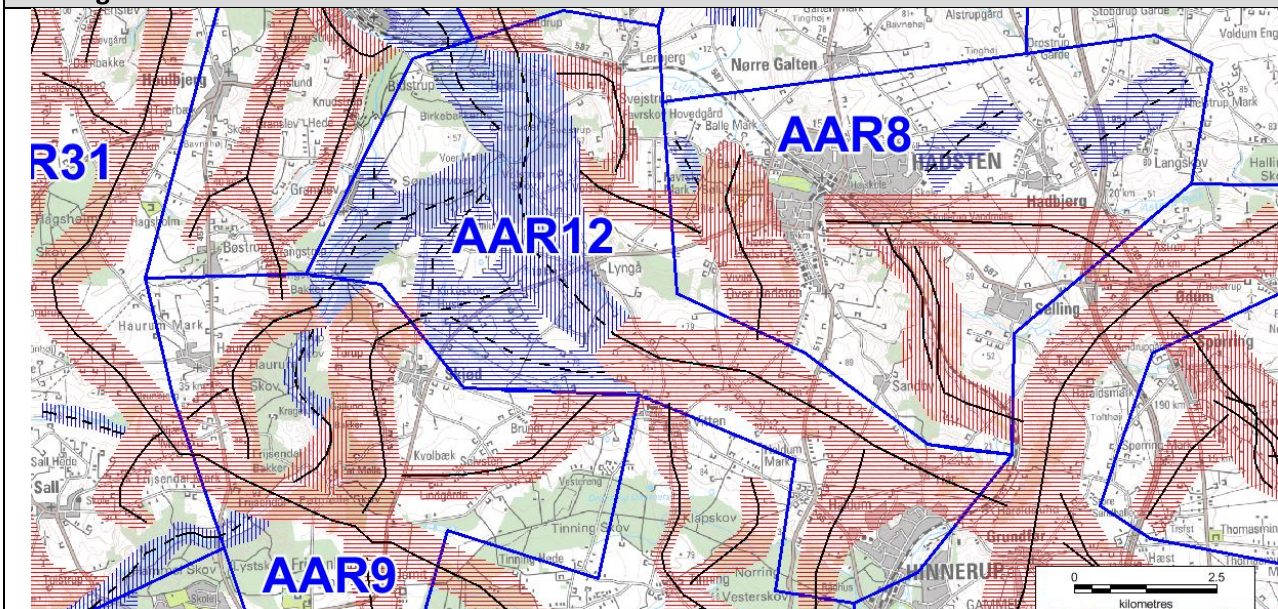
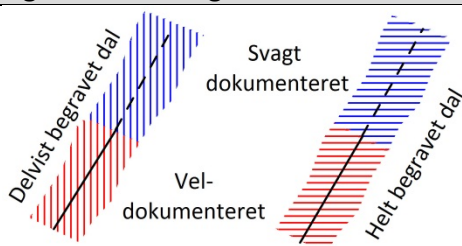

Oversigtskort:

Signaturforklaring:

Geologisk beskrivelse:

Et større dalsystem kan erkendes i TEM-data i området mellem Laurbjerg, Skjød, Hadsten og Haldum /1, 2, 3, 4, 8/. Fra Lyngå til Hår ved Hinnerup findes en markant begravet dal, som er *helt begravet* i den sydøstlige del og *deltvist begravet* i den nordvestlige del. Ved Lyngå kan dalen ses i en grundvandsseismisk linje (HAD1) /9/. På grund af dårlige data kan dybden og dalens interne strukturer dog ikke ses. Denne dal fortsætter videre mod SØ ind i området beskrevet i AAR1. Dalen har en bredde på mellem 1 og 1½ km. Dalens bund når koter på mere end -60 meter og ifølge TEM-data er daludfyldningen domineret af sandede lag. Ved Haldum, Lyngå og Volstrup ses andre dale, som går mere eller mindre vinkelret på den store SØ-NV-gående dal.

I den nordvestlige del af området, mellem Skjød, Lyngå og Laurbjerg ligger den gode leder generelt dybt og lagene herover præges af høje modstande. I boring DGU nr. 79.1024 syd for Lyngå er kalken aneboret i kote ca. -121 m og dalbunden ligger sandsynligvis i kote -100 m. Den kvartære lagserie er domineret af sand. Den store dybde vurderes primært at skyldes erosion i forbindelse med dannelsen af begravede dale, men det er flere steder vanskeligt at afgrænse disse nøjagtigt på grund af svage modstandskontraster. Der er dog kortlagt en lang række dale i området, og særligt dominerer fortsættelsen af den ovenfor omtalte dal mellem Hår og Lyngby. Disse dales beliggenhed bekræftes af en grundvandsseismisk kortlægning /9/.

Kun enkelte borerer når dalenes dybere dele. Ved Volstrup Skov ses der i borerne DGU nr. 78.473 og 78.239 smeltevandssand med indslag af moræneler næsten til kote 0 m /5/. NØ for Haldum har Århus Amt udført en dyb boring (DGU nr. 78.870), som er undersøgt af SeSam /7/. Boringen når bunden af dalen omkring kote -65 m. Den gennemborer øverst ca. 30 m moræneler, herefter primært smeltevandssand og nederst igen moræneler. Lagene kan alle henføres til Saale og senere. Boringen er placeret netop der, hvor dalen fra Haldum løber sammen med den lange SØ-NV-gående dal, og det vides derfor ikke, hvilken dal jordprøverne

tilhører.

Sydøst for Haldum er der i den tidligere Haldum grusgrav fundet en mere end 30 meter tyk lagserie indeholdende 5 forskellige morænebænke, som tolkes at repræsentere 5 nedisninger /6/. Herudover findes der glaciale deformationer, som repræsenterer yderligere tre glaciale begivenheder. Den ældste moræne fundet på lokaliteten er henført til Menap Istiden. Fra Elster er der ikke fundet moræneaflejringer, men derimod lag deformeret af istryk fra NØ og ØSØ. Herover findes to moræner fra Saale og endelig to moræner fra Weichsel. Tolkningerne er understøttet af TL-dateringer. I lagseriens øvre dele findes Haldum Formationen, som er en sand- og grus-serie aflejret af en smeltevandsstrøm fra SØ mod NV i Weichsel (Den gammelbaltiske isstrøm). Haldum grusgrav ligger indenfor den begravede dals forløb.

Tolkningsusikkerhed:

Den nordlige halvdel af dalsystemet er kategoriseret som *svagt dokumenteret*, da TEM-kortlægningen ikke giver et entydigt billede af dalens udbredelse. Den resterende del er kategoriseret som *veldokumenteret*, da dalen fremstår tydeligt som en højmodstandsstruktur i TEM-kortlægningen.

Referencer:

- /1/ Dansk Geofysik (2001)/ Geofysisk kortlægning ved Granslev & Lyngå. Udført for Århus Amt.
- /2/ Århus Universitet (2000)/ Transiente elektromagnetiske opmålinger ved Haldum.
- /3/ Århus Universitet (2000)/ Transiente elektromagnetiske opmålinger ved Vitten.
- /4/ Gerda-databasen, GEUS 2003.
- /5/ GEUS (2015)/ Jupiter-databasen (www.geus.dk)
- /6/ Larsen, G. & Kronborg, C. (1994)/ Geologisk set: Det mellemste Jylland. Geografforlaget.
- /7/ Kronborg, C., Nielsen, O.B., Sørensen, J., Krohn, C. og Kragelund, A. (2004): Kortlægning og korrelation af grundvandsførende sedimentter i Jylland og på Fyn. ATV-møde. Vintermøde om jord- og grundvandsforurening. Vingstedcentret 9-10. marts 2004. pp. 253-265.
- /8/ Søndergaard, V., Sørensen, J., Thomsen, R., Kronborg, C. & Nielsen, O. B. (2006)/ Kortlægning af begravede dale – gebyrkortlægning og undersøgelsesmetoder. GeologiskNyt 4/06.
- /9/ Rambøll (2008)/ Seismisk kortlægning ved Lindved og Hadsten. Udført for Miljøcenter Aarhus.